

- *BILAG 6 Dagsordenen KMU d. 23 marts 2017: Forslag til Indsatsplaner for beskyttelse af grundvand/drikkevand for; Almind Hede Vandværk, Almind Kirkeby Vandværk, Bruunshåb Vandværk og Skelhøje Vandværk.*

Uddybning af vigtigste indsatser

Der er udarbejdet i alt 4 forslag til indsatsplaner for de ovenfor nævnte 4 vandværker i plansystemet DK-Plan. Dette notat uddyber, hvilke vandværker der skal gøre en særlig indsats. En mere detaljeret redegørelse særligt omkring nitrat findes i afsnittet "Særlige indsatser" under de enkelte vandværker i planerne.

Nitrat

Formålet med indsatsen er at sikre, at indholdet af nitrat i vandværkernes vand ikke på noget tidspunkt overskrider grænseværdien på 50 mg/l.

For de 3 vandværker, som er helt- eller delvist udpeget som nitratfølsomme, gælder de generelle regler for, hvad der følger af husdyrbekendtgørelsen.

Herudover kan der iværksættes særlige indsatser, som i første omgang skal søges gennemført ved frivillige aftaler indgået mellem vandværk og lodsejer. Hvis vandværkerne ikke kan opnå en frivillig aftale med de berørte lodsejere om indsats mod nitrat, kan kommunen give påbud efter Miljøbeskyttelseslovens § 26a. Læs mere herom under "Baggrund/Lovgrundlag/Indsatsplanens retsvirkninger", som findes under de enkelte planer.

I tilfælde af, at der bliver behov for at sætte restriktioner for gødningsforbruget i oplandet, som går ud over de generelle krav ift. husdyrbekendtgørelsen, der kan stilles til markdrift i forbindelse med godkendelse af husdyrhold, vil indsatserne være erstatningspligtige med hensyn til produktionstab og værdiforringelse for de pågældende ejendomme.

Erstatningen skal udredes af det vandværk, der har gavn af indsatsen.

Nitrat - Særlige indsatser ud over husdyrbekendtgørelsen

For Almind Kirkeby Vandværk er det vurderet, at nitratindholdet i fremtiden med stor sandsynlighed vil overstige grænseværdien på 50 mg/l. Derfor har Forvaltningen udlagt et prioriteret område, hvor der skal ske en indsats ift. nitrat, dog først når koncentrationen overstiger 10 mg/l. Allerede ved 5 mg/l skal der sker en øget overvågning med årlige vandanalyser på alle vandværksboringer på kildefeltet.

For Almind Hede Vandværk skal der ikke ske nogen indsats ift. nitrat, da vandværket i Viborg Kommunes Vandforsyningsplan er udpeget som B-vandværk. Hvis nitratkoncentrationen overstiger 37,5 mg/l skal Vandværket forsynes fra Almind Kirkeby Vandværk.

For Bruunshåb Vandværk skal der ikke ske nogen indsats, da vandværkernes indvindingsoplande ikke er udpeget som nitratfølsomme. Dog overvåges vandkvaliteten og sker der ændringer i kvaliteten skal indsatsplanen revideres.

For Skelhøje Vandværk gælder, at indvindingsoplandet er udpeget som nitratfølsomt, og da der samtidig er nitrat i grundvandet på over 10 mg/l i vandværkets korte boringer, skal der ske en indsats inden for et udlagt prioriteret område på i alt 17 ha. Skelhøje Vandværk har også en dybere boring, som vandværket kan tage i brug, men Forvaltningen vurderer, at der

maksimalt må indvindes 50 % fra denne boring. Skelhøje kan således fortynde det nitratholdige vand fra det primære magasin med vand fra det nedre magasin. Dog maksimalt med en indvindingsmængde svarende til det halve af tilladelsen. En indsats sættes i værk senest når nitratkonzentrationen i gennemsnit for de 2 boringer overstiger 10 mg/l.

Pesticider

Vedr. begrænsning i brug af pesticider bestemmes i indsatsplanens 3.1 (se under "generelle indsatser") "*Bekæmpelse af ukrudt*" at: "*Der må ikke anvendes pesticider i indvindingsoplande på arealer ejet af vandværkerne eller offentligt ejede arealer.*"

Endvidere bestemmes for Almind Kirke Vandværk, Bruunshåb Vandværk og Skelhøje Vandværk i indsatsplanernes retningslinje 1.1 og 1.2, at påvises der pesticider i vandværkernes råvandskontrol og de pågældende stoffer anvendes i oplandet til boringerne, skal vandværket indgå aftale med lodsejerne om ophør med brugen af det pågældende pesticid inden for indsatsområdet. Aftalen skal kompenseres af vandværket.

Hvis vandværkerne ikke kan opnå en frivillig aftale med de berørte lodsejere vedr. brugen af pesticider, kan kommunen give påbud efter Miljøbeskyttelseslovens § 26a.

Andre bestemmelser

Indsatsplanenerne lægger i øvrigt op til en række bestemmelser, der skal begrænse fremtidig forurening i indsatsområderne. Generelt er bestemmelserne udformet som hensigtserklæringer, idet en indsatsplan ikke i sig selv kan træffe bindende bestemmelser. Der skal i hvert enkelt tilfælde foretages en konkret sagsbehandling efter den gældende lovgivning.

Kommunen kan give konkrete påbud efter miljøbeskyttelseslovens § 24 eller førnævnte § 26a overfor forhold, der kan true med at forurene en grundvandsressource. Den, som et påbud rettes imod, har krav på fuldstændig erstatning, med mindre der er tale om ulovlige forhold. Forvaltningen vurderer umiddelbart, at denne mulighed primært er anvendelig, hvis påbuddet kan påvises at gavne et bestemt vandværk, som dermed samtidig kan pålægges at betale erstatning.